

Motion till riksdagen 2021/22:3670

av **Niels Paarup-Petersen (C)**

Ett miljöpaket för Öresund

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om biosfärområde Öresund och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett gemensamt havs- och samarbetsavtal mellan Danmark och Sverige och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fiskekort i havet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka möjligheterna och resurserna till viltvård av säl och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka straffen för trålning i Öresund och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda all trålning i Östersjön och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Öresund är ett av världens mest trafikerade farvatten. Vattnet delas av två stater och är avgörande för trafiken till och från många fler. Att säkra ett hållbart Öresund är därför ingen enkel fråga. Och samarbete med grannländerna runt sundet och Östersjön är avgörande.

Men Sverige kan visa vägen. Följande förslag skulle lägga grunden för nästa steg i insatserna för ett hållbart Öresund:

Biosfärområde Öresund

Utveckla ett starkare skydd för Öresund genom nya marina reservat och gör Öresund till ett biosfärområde enligt Unesco. Biosfärområde är ett modellområde inom vilket man arbetar med att skydda och bevara naturen samtidigt som social och ekonomisk utveckling gynnas. Syftet med biosfärområden är att bevara landskap, ekosystem, arter och

genetisk mångfald, främja ekologiskt och socialt hållbar utveckling av såväl samhälle som ekonomi samt stödja och underlätta demonstrationsprojekt, utbildning, forskning och miljöövervakning. Ett exempel på skyddsvärd natur är de viktiga ålgräsängarna och Öresunds viktiga grundområden som fungerar som havets barnkammare.

Gemensamt havs- och samarbetsavtal mellan Danmark och Sverige

Ett havsavtal bör förhandlas fram med Danmark. Avtalet ska gälla utveckling av Öresund och innehålla likställda regler för yrkesfisket avseende fångstid och kvoter för att undvika att bestånden fiskas vid upprepade tillfällen för att kvoter och fångstider inte är synkade. Sverige bör även verka för att Öresund blir ett eget fiskevårdsområde som inte kopplas samman med sydvästra Östersjön.

Fiskekort i havet

I den danska delen av Öresund krävs redan idag fiskekort för fiske i havet. Barn och ungdomar under 18 år och pensionerade 65 år och äldre behöver dock inte köpa en licens. Fiskekortet är prisvärt och det finns böter för den som fiskar utan licens. Liknande krav bör införas i Sverige.

Fiskekort bör även införas för fiske från turbåtar som arbetar i Öresund. Det finns omkring 40 turbåtar som exempelvis går mellan Helsingör och Helsingborg. Båtarna tar med sig cirka 250 000–300 000 danska och svenska sportfiskare varje år. Turbåtarna på båda sidor av sundet har en total uppskattad omsättning på cirka 50–80 miljoner danska kronor. All fisk som landas bör vägas och rapporteras.

Öka möjligheterna och resurserna till viltvård av säl

Sälen hör naturligt hemma i den svenska faunan. Sälen var tidigare hotad och för att rädda den inrättades sälskyddsområden runt om längs Sveriges kust. Idag hotas inte sälen, utan livsbetingelserna är bra och sälen ökar år för år. Den ökande sälstammen har istället blivit ett problem för såväl fiskbestånd som yrkes- och husbehovsfisket i bland annat Öresund.

Östersjöns många sälar ger inte bara upphov till allvarliga skador för det kustnära fisket. En studie vid Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, visar en tydlig koppling mellan den växande sälstammen och ökad förekomst av parasiten sälmask i torsk och rötsimpa. Störst är problemen i södra Östersjön, i närheten av sälkolonier längs Skånes och Blekinges kuster. Där är över 60 procent av de undersökta torskarna och närmare 100 procent av rötsimporna drabbade av parasiten.

Säljakt är en viktig viltvårdsåtgärd och behöver bättre förutsättningar och resurser för att skapa ett hållbart sälbestånd.

Öka straffen för trålning i Öresund

Trålning har varit förbjudet i delar av Öresund sen 30-talet. Det har haft positiva effekter på fiskbeståndet men även på t ex ålgräsängar på havsbotten. I Öresund mår

torsken som exempel bättre än i Östersjön där den trålas. Att bottentrålning är skadligt finns det tydligt forskningsstöd för.

Men trots att det finns förbud mot trålning i Öresund så sker det fortfarande, vilket bidrar till att utarma havet. Under bara en månad dokumenterades sex fall av trålning som trotsade förbudet. För att stoppa den olagliga trålningen bör det införas högre böter vid trålning i Öresund och det bör utredas om det ska vara möjligt att hålla kvar båtar och utrustning fram tills dom utfärdats.

Förbjud all trålning i Östersjön

Östersjön är ett av världens mest förorenade havsområden. Mycket beror på dess utsatta läge. Omringat av tätt befolkade landområden och med bara smala sund som förbindelse till världshaven blir alla utsläpp kvar länge. En tredjedel av Östersjöns botten lider av syrebrist. Dessa förutsättningar gör miljön och fiskbestånden extra utsatta. Östersjöns fiskbestånd är idag i ett kritiskt läge och storskalig trålning är en del av förklaringen. Östersjöns ekosystem och den svenska ekonomin påverkas båda negativt av dagens situation. Fyra forskare inkl. nationalekonomen Stefan Fölster har i en rapport kommit fram till att trålningen har utarmat Östersjöns fiskbestånd genom ett för högt fisketryck. Rapporten tar också upp den ekonomiska aspekten av Östersjöfisket. Subventioner, skatteundantag och administration av fisket kostar staten årligen ungefär 270 miljoner kronor, medan skatteintäkterna beräknas till 22 miljoner kronor. Att ställa om fisket till ett småskaligt fiske, fritidsfiske och fisketurism skulle ge en samhällsekonomisk vinst i storleksordningen 450–500 miljoner kronor per år.

Ett förbud mot all trålning i Östersjön bör därför utredas samtidigt som det ges utrymme för det småskaliga hållbara yrkesfisket att utvecklas.

Niels Paarup-Petersen (C)